“Тылбаас суолунан”: Үөһээ-Бүлүү 4 № Испирдиэнэп аатынан орто оскуола үөрэнээччилэрин проега. Үөһээ-Бүлүү, 2017с.

Худуоһунньуктар: Ефремова Виолетта, Ильина Вероника, Иванова Надя, Христофорова Ивалина, Дмитриева Санаайа, Корякина Милена.

Уус-уран литератураҕа тылбаас суолтата сүҥкэн улахан: атын омук культууратын өйдөөһүн эрэ буолбакка - иҥэрээһин, бэйэ тылын, литературатын сайыннарыы буолар. Бу проекка - оҕолор Аангылыйа тылыттан сирэй тылбаастааһыҥҥа сэмэй холонуулара киирдэ.

Тылбаас суола - сайдыы суола

“Киһи киһиттэн үөрэнэр” диэн этэр саха өһүн хоһооно. Ол курдук омук омуктан үөрэнэр,атыннык эттэххэ, тылбааһа суох саҥаны билии-көрүү, сайдыы барбат.

Уус-уран литератураҕа тылбаас суолтата сүҥкэн улахан: атын омук культууратын өйдөөһүн эрэ буолбакка - иҥэрээһин, бэйэ тылын, литературатын сайыннарыы буолар. Ону биһиги нуучча тылын эбэтэр англия тылын холобурдарыгар көрүөхпүтүн сөп. Нууччалар Арҕаа Европа омуктарын айымньыларын, былыргы Гомертан саҕалаан, өлгөмнүк тылбаастаабыттарын түмүгэр 19-с үйэтээҕи нуучча улуу литературата үүнэн-сайдан тахсыбыт. “Англия, Германия, Франция суруйааччыларын айымньыларын тылбааһа суох “Пушкин” диэн историяҕа улуу аат суох буолуо этэ” диэн анал үөрэхтээхтэр билинэллэр.

Оттон Англия тылын саппааһа 16-17-с үйэлэргэ икки төгүл улааппытын (200.000 лэксиэмэттэн 400.000-ҕа тиийбитин) төрүөтэ – Шекспир курдук олус элбэх тылбаасчыт дьон араас омук айымньыларын тылбаастыырга күргүөмүнэн түһүммүттэригэр сытар.

Уус-уран айымньы тылбааһа “интерпретация” диэн ааттанар (“Интерпретация основана на принципиальной многозначности художественного образа и является истолкованием смысла произведения в определенной культурно-исторической ситуации его прочтения.” Новейший словарь иностранных слов и выражений – “издательство АСТ” 2001). Итинтэн көстөрүнэн, биир айымньыны араас омук (ол иһигэр араас ааптар) история араас кэрдииһигэр көрүүтэ, сыаналааһына, тылбаастааһына тус-туспа буолар. Өскөтүн Шекспиры нуучча ааптара тылбаастаабытын саха тылыгар тылбаастыыр эбит буоллахпытына, ол аата Шекспиры буолбакка, нуучча интерпретациятын интерпретациялааһын буолан тахсар. Онон, омук айымньытын сирэй тылбаастааһын (оригиналтан) дьиҥнээх тылбаас, дьиҥнээх интерпретация буолара чуолкай.

Бу проект - оҕолор Аангылыйа тылыттан сирэй тылбаастааһыҥҥа сэмэй холонуулара. Кинилэргэ истиҥ эҕэрдэбитин, үтүө алгыспытын ыытыаххайыҥ, төрөөбүт тылбыт, литературабыт сайдар суолугар кинилэргэ инникитин өрүү ситиһиини баҕарыаҕыҥ!

Үүнүү-сайдыы сирэлийэ, байыы-тайыы үксүү туруохтун!

Е. Ф. Васильева

Ильина Вероника, Капитонова Мичийэ,
4 “а” (2016) кылаас үөрэнээччилэрэ

Rain

Rain , rain go away
Come again another day
Little Tommy wants to play
On a sunny, lovely day.

Ардах

Ардах, ардах түһүмэ
Сарсын кэлээр дуу,
Кыракый Томми оонньуон баҕарар,
Сырдык сылаас күҥнэ.

(Капитонова Мичийэ, 4а кылаас)

Little mouse

Little mouse, little mouse
Where is your house?
I am a poor mouse
I have no house.

Little mouse, little mouse
Come to my house?
I don’t do that
You want to eat me.

Кутуйахчаан

Кутуйахчаан, кутуйахчаан
Дьиэлээххин дуо?
Мин кырачаан кутуйахпын
Мин дьиэм суох.

Кутуйахчаан, кутуйахчаан
Иккиэн бииргэ олоруох?
Суох, оннук сатаммат
Эн миигин сиэн кэбиһиэҥ.

(Ильина Вероника, 4а кылаас)

Сивцев Платон,
5 “б” кылаас (2017) үөрэнээччитэ

There was an old person of Dean,
Who dined on one pea and one bean;
For he said, ‘More than that
Would make me too fat,
That cautious old man of Dean.

Хотоол олохтооҕо оҕонньор
Биир бурдук туорааҕы, гороҕу
Эбиэтигэр үссэннэ,
Элбэҕи сиэтэхпинэ,
Иһим үллүө диэн сэрэхэдийдэ,
Хотоол олохтооҕо оҕонньор

Дмитриева Санаайа,

5 “а” кылаас (2017) үөрэнээччитэ

There was a young man who was bitten
By twenty-two cats and a kitten
Cried he, It is clear
My end is quite near,
No matter! I’ll die like a Briton!

Эр бэрдин сиҥнэрдилэр
Эриэн 22 куоскалар уонна куоскачаан
Эр бэрдэ ытамньыйдар да, санаата
«Олохпун толук уурдум
Дьиҥнээх Британецтыы!»

There was an old man with a beard
Who said, ‘It is just as I feared
Two owls and a wren
Have all built their nests in my beard!

Арай биирдэ хаһыытаабыт
Хойуу бытыктаах оҕонньор,
Хайыыбыный, доҕоттоор!
Хараҥаччы уонна мэкчиргэ
Хаххан уонна халба,
Тутуннулар уйаларын
Мин хойуу бытыкпар.

Львова Таня,

7 «а» (2016) кылаас үөрэнээччитэ

If your lips would keep from slips,
Of these five things beware:
Of whom you speak,
To whom you speak,
And how, and when, and where.

Ким сөпкө саҥарыан баҕарар,
Бу биэс суолу өйдүөхтээх:
Ким туһунан кэпсииргин
Кимиэхэ кэпсииргин
Уонна хаһан, хайдах, ханна.

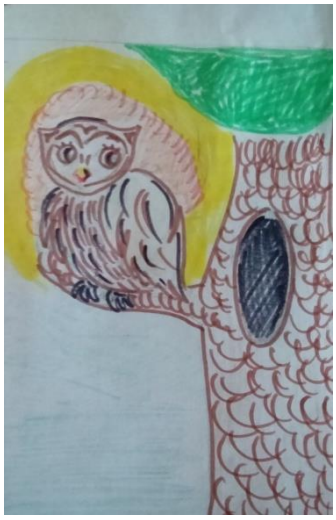

The wise owl

There was an old owl lived in an oak,
The more he heard, the less he spoke;
The less he spoke, the more he heard –
Oh, if men were all like that wise bird!

Муударай мэкчиргэ

Олорбута үһү кырдьаҕас мэкчиргэ,
Элбэх саҥаны истэрэ,
Туһалааҕы, наадалааҕы иҥэринэрэ,
Элбэҕи саҥарбат идэлээҕэ.

Aesop

Aesop lived many hundred years ago in Greece. He was a very clever man. He wrote stories and fables, which are well-known all over the world. He liked to tell jokes and people liked them. One day, when he was walking along the road, he met a traveller. The traveller greeted Aesop and asked him:

"Kind man, please, tell me, how soon shall I get to town?"

"Walk," Aesop answered.

"I know that I must walk," protested the traveller, " but I want to know how soon I shall get to town".

"Walk ," Aesop said again angrily.

"The man is mad," thought the traveller and went on. In some moments Aesop shouted after him.

"You will get to town in two hours."

The traveller turned round and asked: " Why didn't you say that before."

Because I didn't know how fast you walk," answered Aesop.

Эзоп

Сүүс сыллар анараа өттүлэригэр Грециядьа Эзоп диэн олус өйдөөх киһи олорбут. Кини суруйбут айымньылара билигин да Аан дойдуга биллэллэр. Эзоп бэһиэлэй, дьону дьээбэлиирин олус сөбүлүүр эбит, дьоннор кини дьээбэлиирин ылыналлар, сөбүлүүллэр эбит.

Арай биирдэ Эзоп суолга айанньыты утары көрсүбүт. Айанньыт дорооболоспут уонна ыйыппыт: - Үтүө киһи , баһаалыста, эт эрэ,куоракка дылы мин төһөннөн хааман тиийиэхпиний?

-Хааман ис! - диэбит Эзоп.

Айанньыт эппиэти истэн баран кыыһырбыт куолаһынан эппит:- Мин бэйэм да билэбин, мин эйигиттэн куоракка дылы хас чааһынан тиийиэхпин сөбүй диэн ыйыппытым ээ.

-Хааман ис! – диэн хоруйдаабыт эмиэ Эзоп.

Бу киһи өйүнэн мөлтөх дуу дии санаат айанньыт суол устун хаама турбут.

Сотору Эзоп саҥата кэннигэр иһиллибит: -Эн куоракка икки чааһынан тиийиэн!

Айанньыт тохтоон эргиллибит уонна ыйыппыт: -Тоҕо эн эрдэ эппэтэххиний?

-Мин эн төһө түргэнник хаамаргын билбэт этим,- диэн эппиэттээбит Эзоп.

Петрова Мира,
7 «а» (2016) кылаас үөрэнээччитэ

Two little kittens

Two little kittens one stormy night,
Began to quarrel,
and then to fight
One had a mouse,
the other had none,
This was a way the fight was begun.
“I’ll have that mouse,”
said the bigger cat,
“You’ll have that mouse?
We’ll see about that!”
“I will have that mouse!”
said the older one.
“You shan’t have that mouse!”
said the little one.

I told you before,
It was a stormy night,
When these two little kittens
began to fight.
The old woman took her
sweeping broom,
And swept the kittens
right out of the room.
The ground was covered
with frost and snow,
And the poor little kittens
had nowhere to go;
So they both lay down
on the mat at the door,
While the old woman finished
sweeping the floor.
Then they both crept in,
as quiet as mice,
All wet with snow, and cold as ice;
For they found it was better,
that stormy night
To lie down and sleep than
to quarrel and fight.

Куоскалар

Биирдэ киэһэ икки куоска оҕото,
Кутуйахтан айдаан таһаарбыттар,

Кинилэр иккиэлэр,оттон кутуйах соҕотох,
Туохтан айдаан тахсыбыта өйдөнөр.

Бастакы улахан,иккис кыра,
Бастакы көрбүт, иккис туппут,
Улахан: «Аҕал!» -диэбит,
Кыра: «Мэ,ыл маны!»
«Эйиэнэ буолбатах, миэнэ!»

Кыһыҥҥы киэһэ уонна таһырдьа,
Тыбыс тымныы,хаардаах ардах түһэ турбут,
Онтон бэйэ- бэйэлэриттэн былдьаһан
Куоска оҕолоро охсуһан барбыттар.

Харбыыры ылан,айдааны бүтэрээри,
Хаһаайкалара таһырдьа үүрбүт,
Таһырдьа тымныы, хаардаах ардах,
Онтон сылаас дьиэ аанын кини сапта.

Кинилэр айдааннарын салгыахтарын сөп,
Хаһан хаһаайкалара муоста харбаан бүтүөр дылы,
Ол гынан баран сатаммат,
Куоска оҕолоро тыалга айдааралларa.

Ааны хаһаайкалара аспытыгар,
Икки охсуһууктар айдаана суох киирбиттэр,
Уонна муостаҕа сэргэстэһэн сыппыттар,
Сылаас оһох иннитигэр утуйбуттар

Лазарева Нарыйа,
7 «а» кылаас (2017) үөрэнээччитэ

Who loves the trees best?

by B. Walker

Who loves the trees best?
“I,” said the spring.
“Green leaves so beautiful
To them I bring.”

Who loves the trees best?
“I,” Summer said,
“I give them flowers,
White, pink and red.”

Who loves the trees best?
“I,” Autumn said.
“I give them ripe fruit,
Golden and red.”

Who loves the trees best?
“I love them best,”
White Winter answered,
“I give them rest.”

Дьыл кэмнэрэ.

Мастары ким ордук таптыырый?
«Мин,- диэтэ сандал саас,-
Нарын – намчы сэбирдэхтэри
Эһиэхэ бэлэхтиибин».

Мастары ким ордук таптыырый?
«Мин,- диэтэ самаан сайын,-
Араас өҥнөөх сибэккилэринэн
Эһигини мин симиибин».

Мастары ким ордук таптыырый?
«Мин,- диэтэ көмүс күһүн,-
Кыһыл өҥнөөх отонунан
Эһигини мин күндүлүүбүн».

Мастары ким ордук таптыырый?
«Мин,- диэтэ кырыа кыһын,-
Сылаас хаар суорҕанынан
Үллүйэн сынньатабын».

Лазарева Нарыйа,
8 «а» кылаас (2018) үөрэнээччитэ

She Walks In Beauty

by J. G. Byron

She walks in beauty, like the night
    Of cloudless climes and starry skies;
And all that 's best of dark and bright
    Meet in her aspect and her eyes:
Thus mellow'd to that tender light
    Which heaven to gaudy day denies.

One shade the more, one ray the less,
    Had half impair'd the nameless grace
Which waves in every raven tress,
    Or softly lightens o'er her face;
Where thoughts serenely sweet express
    How pure, how dear their dwelling-place.

And on that cheek, and o'er that brow,
    So soft, so calm, yet eloquent,
The smiles that win, the tints that glow,
    But tell of days in goodness spent,
A mind at peace with all below,
    A heart whose love is innocent!

Кэрэ хаамыыта

Түүн кэриэтэ кыраһыабай хаамара кини-
Халлаан ньуура уонна сулустаах куйаар
Хараҥаттан да, сырдыктан да кэрэ
Кини хараҕар, көрүүтүгэр көстөр,
Онно уйан уот төлөнө тардыһара
Халлааны күнүһүн хаххалаан.

Күлүккэ биири эп, биир сардаҥаны ыл.
Оччоҕо аҥаарын ылыаҥ кэрэтиттэн,
Долгуннурар ыас хара суһуоҕуттан,
Эбэтэр сымнаҕас, сырдык сирэйигэр,
Төрөөбүт дьиэ-уот ыраахын, күндүтүн
Чуолкай санатар минньигэс мичээриттэн.

Умайар иэдэһигэр, хараарар хааһыгар,
Сымнаҕас, холку, ол эрэн киһини тардар,
Сандаарар, чаҕылыйар мичээрдээх,
Үтүөнэн ааспыт күннэри эттэххэ,
Өйө-санаата барыны кытта иллээх,
Сүрэҕэ ыраас тапталга аналлаах.

Гаврильева Анита,

7 “а” кылаас (2017) үөрэнээччитэ

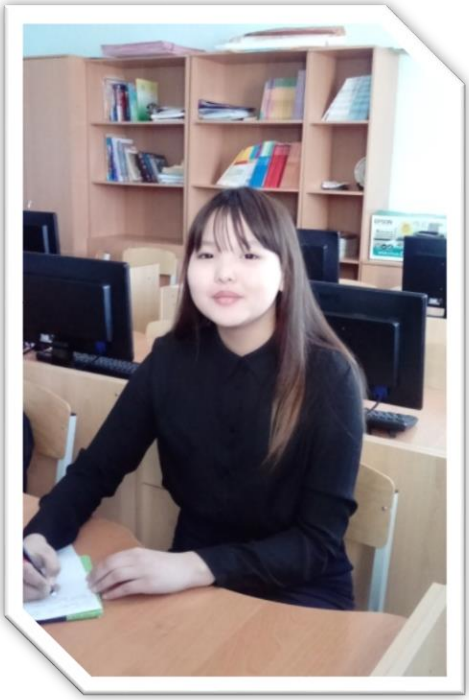

by B. Walker

Who loves the trees best?
“I,” said the spring.
“Green leaves so beautiful
To them I bring.”

Who loves the trees best?
“I,” Summer said,
“I give them flowers,
White, pink and red.”

Who loves the trees best?
“I,” Autumn said.
“I give them ripe fruit,
Golden and red.”

Who loves the trees best?
“I love them best,”
White Winter answered,
“I give them rest.”

Дьыл кэмнэрэ.

Мин таптыыбын күөх сааһы
Кини биһиэхэ бэлэхтиир
Кыраһыабай хойуу
Күөх өҥнөөх сэбирдэҕи.

Мин таптыыбын самаан сайыны,
Кини биһиэхэ бэлэхтиир
Дьэдьэн дыргыйар сытын,
Араас дьэрэкээн өҥнөөх сибэккини.

Мин таптыыбын көмүс күһүнү,
Кини биһиэхэ бэлэхтиир
Ситэ буспут сир аһын
Кып- кыһыл отон араастын.

Мин таптыыбын кылбаа кыһыны,
Кини биһиэхэ бэлэхтиир,
Тымныы чэбдик күннэри,
Ыраас сибиэһэй салгыны.

Иванов Ян,
8 “б” кылаас (2017) үөрэнээччитэ

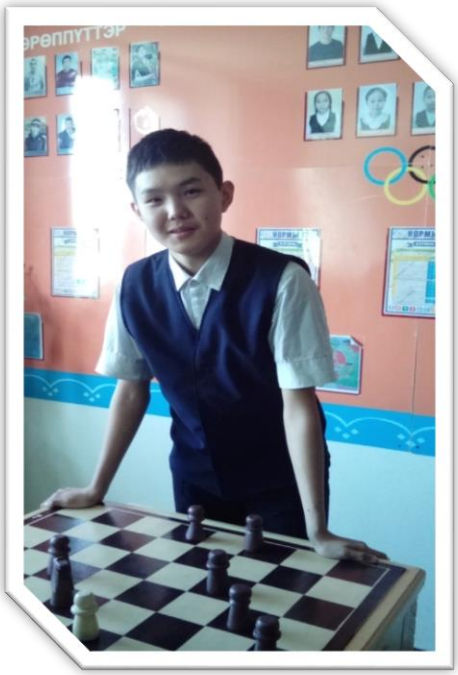

Strange Things

A sailor came to his native village from sea. His parents and relatives gathered around him to listen to his adventures. And the sailor began to boast: “ I was in many countries and saw a lot of strange things. Once our ship got to a sea of milk, in the middle of which there was a mountain of sugar and an island of cheese. And when we were in the Pacific Ocean we saw a flying fish. There flying fish can fly for a long time when the enemies are after them”.

Then his mother said: “ I can believe that there are seas of milk and island of cheese, but I can’t believe in flying fish, son.

Дьиктилэр (Омуннаах кэпсээннэр)

Моряк, ыраах муора айаныттан сынньана, төрөөбүт дэриэбинэтигэр кэлбит. Төрөппүттэрэ, аймахтара үөрэ-көтө көрсүбүттэр уонна мүччүргэннээх сырыыларын туһунан кэпсээнин сэҥээрэн истэ олорбуттар. Моряк уутугар - хаарыгар киирэн, омуннаахтык кэпсээн-ипсээн барбыт:” Мин элбэх дойдуларга, араас дьиктилэри көрдүм, үүт уулаах муораны, саахартан үөскээбит хайалары, сыыр арыылары, оннооҕор Тиихэй акыйаан көтөр балыгын. Ол дьикти балык өр да өр көтөн өстөөхтөрүттэн куотар эбит.”

Уолун омуннаах кэпсээннэрин истэн олорбут ийэтэ эппит:” Үүт уулаах муора, саахар хайалар, сыырдаах арыылар бааллара буолуо диэн итэҕэйиэххэ сөп, оттон көтөр балык баар эбит диэни итэҕэйбэтим, тоҕойуом!”

Иванов Ян,
9 “б” кылаас (2018) үөрэнээччитэ

The Canterville Ghost

by Oscar Wilde

When Mr. Hiram Otis, the American ambassador, bought Canterville Chase, every one told him it was very foolish thing to do, as the place was haunted.

At eleven o’clock the family went to bed, and by half-past all the lights were out. Some time after, Mr Otis woke up because of a noise outside his room. It sounded like the clank of metal. He got up at once, struck a match, and looked at the time. It was exactly one one o’clock. Mr. Otis was quite calm. The strange noise continued, and with it he heard the sound of footsteps. He put on his slippers, took a small bottle out of his dressing case, and opened the door. Right in front of him he saw an old man. He looked terrible. His eyes were red; his hair was long and grey; his hair was long and grey; his clothes were old-fashioned and dirty, and there were handcuffs and rusty chains on his wrists and ankles.

”My dear sir,” said Mr. Otis, “those chains need oiling. Here take this small bottle of lubricant. I will leave it here for you and I will give you more if you need it.” With these words the ambassador put the bottle down on a marble table, and went back to bed, closing the door behind him.

Кэнтэрбиил иччилээх дьиэтэ

Миистэр Хирам Отис Эмиэрикэ посуола Кэнтэрбиилгэ Аангылыйаҕа дьиэ атыыласпытыгар дьоннор бары куһаҕан диэбиттэр, тоҕо диэтэххэ, иччилээх дьиэ эбит.

Уон биир чааска, дьиэ кэргэн утуйа барбыттара чаас анаара буолбутун кэннэ, уот арахсыбыт. Аҕыйах бириэмэ ааспытын кэннэ Миистэр Отис туох эрэ тыастан уһуктубут. Ол тыас тимир кычырҕааһынын курдук эбит. Кини туран испиискэни уматан чаһыыны көрбүтэ, түүн биир чаас буолбут. Миистэр Отис куттамматах. Дьикти тыас сүппэтэх, итини кытта аны атах тыаһа иһиллибит. Таапачыкатын кэтэн баран чымыдааныттан кыра бытыылканы ылбыт уонна ааны аспыт. Иннигэр уун-утары оҕонньор көстө түспүт. Оҕонньор ынырык көрүнүнээх эбит. Хараҕа кып-кыһыл, маҥхайбыт баттаҕа уп-уһун уонна таҥаһа былыргы баҕайы, кип-кирдээх, бэгэччэгэр уонна бэрбээкэйигэр дьэбиннирбит сыаптардаах.

«Атаһыам, –диэн эппит Миистэр Отис, - ити сыаптаргын унунуохтуохха баар эбит. Бу кыра унунуох бытыылкатын ылан онон сот, наадыйдаххына өссө биэриэҕим». Ити тыллары этэн баран посуол бытыылканы мыраамар остуолга уурбут уонна утуйа барбыт.

Егоров Мичил,

8 “б” кылаас (2017) үөрэнээччитэ

Robin

Robin, Robin, what a man!
He eats as much as no one can.
He ate a lot of fish, he ate a lot of meat.
He ate a lot of ice-cream and a sweet.
He ate a lot of porridge and ten eggs.
And all the cookies Mother had.
He drank a lot of juice, he ate a cake
Then said: “I have a stomach-ache.”

Робин

Робин Бобин, хайдах буолбут киһиний!
Кини сиир ким да кыайбат элбэҕин,
Элбэх балыгы сиэбитэ, онтон элбэх эти,
Элбэх чохоон сиэбитэ уонна кэмпиэти,
Элбэх хааһы уонна уон сымыыт сиэбитэ,
Ийэтин бичиэнньэтин барытын бүтэрбитэ,
Элбэх муоруһу испитэ,торт сиэбитэ,
Онтон: “ Иһим ыарыйда!”-диэбитэ.

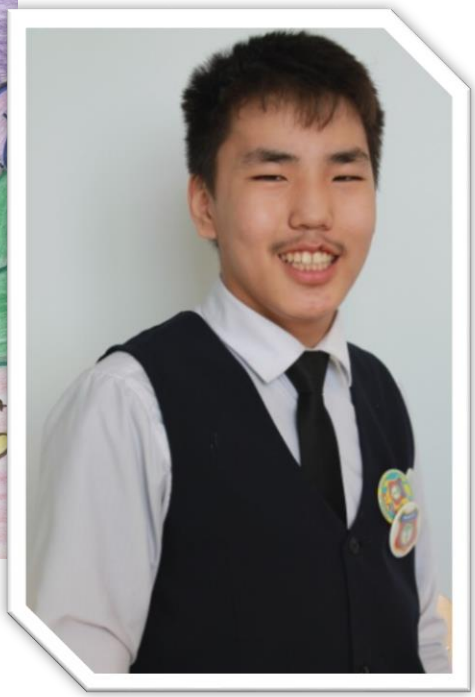

Борисов Егор,
10 кылаас (2017) үөрэнээччитэ

Leisure

by W.H. Davies

What is this life if, full of care
We have no time to stand and stare.

No time to see when woods we pass,
Where squirrels hide their nuts in grass.

No time to see in broad daylight
Streams full of stars, like skies at night.

No time to turn at Beauty's glance,
And watch her feet, how they can dance.

A poor life this if full of care
We have no time to stand and stare.

Кэм кылгаһа

Тоҕо биһиги толору олохпутугар
Кэннибитин хайыһан көрөргө
Биир эмэ мүнүүтэ тиийбэтий
Тоҕо сөкүүндэ да суоҕуй мас анныгар
Мэччирэҥнэ сылдьар торбостору көрөргө
Түгэн да тиийбэт ойуоккалыыр
Эриэхэлээх тиини өйдөөн көрөргө.
Түгэн тиийиэ да суоҕа халлааҥна
Күлүмүрдэс сулустары ааҕарга,
Кыраһыабай кыысчааны уоран көрөргө,
Кинини кытары дьаарбайа хаамарга.
Мүнүүтэ да тиийбэт киниттэн
Мичээр кэрэтин күүтэргэ,
Тапталга билинэргэ уонна алҕаһы онороргo.
Үрүҥ күнү көрөргө кыһаныахха,
Ол эрэн куруук бириэмэ суоҕа хомотор.

Иванова Алена,
10 кылаас (2017) үөрэнээччитэ

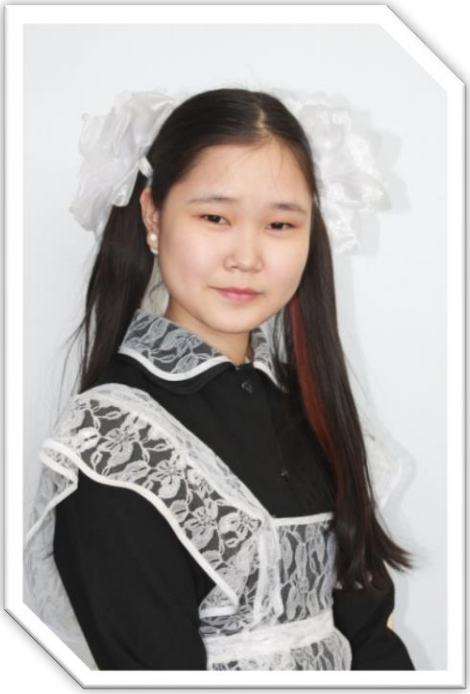

Fire and ice

by Robert Frost

Some say the world will end in fire,
Some say in ice.
From what I've tasted of desire
I hold with those who favor fire.

But if it had to perish twice,
I think I know enough of hate
To say that for destruction ice
Is also great and would suffice.

Уот уонна Муус

Сорохтор этэллэр Аан дойду уокка умайыа
Сорохтор халыҥ муусунан бүрүллүө дэҺэллэр.
Мин бу сиргэ элбэҕи билэрбиттэн
Ордоруо этим уот күүҺүн.

Ол эрэн ким эмэ миэхэ эттин
Өлүүнү иккитэ көрсүөхпүт диэн,
Билэрим этэ ону мин
КиҺи куҺаҕан сыҺыана муустааҕар халыҥын.

Билэбин киҺи таас сүрэҕэ
Халыҥ муустааҕар тымныы буоларын.
Уонна кытаанах муусҺу алдьатар
Кыайар сүдү күүстээҕин.

Six Serving Men

by Rudyard Kipling

I KEEP six honest serving-men
They taught me all I knew;
Their names are What and Why and When
And How and Where and Who.

I send them over land and sea,
I send them east and west;
But after they have worked for me,
I give them all a rest.

I let them rest from nine till five,
For I am busy then,
As well as breakfast, lunch, and tea,
For they are hungry men.

But different folk have different views;
I know a person small—
She keeps ten million serving-men,
Who get no rest at all!

She sends'em abroad on her own affairs,
From the second she opens her eyes—

One million Hows, two million Wheres,
And seven million Whys!

Алта үлэһиттэр

Мин алта үлэһиттэрдээхпин
Кинилэртэн мин билии ылабын
Ааттара Ким, Хайдах уонна Хаһан
Туох, Ханна уонна Тоҕо.

Мин кинилэри соҕуруу ыытабын
Хоту, илин уонна арҕаа
Үлэлээн бүттэхтэринэ
Сынньаланы биэрэбин.

Кинилэр элбэҕи үлэлиир буоланнар
Элбэхтик аһыахтаахтар
Ол иһин күнүнэ үстэ аһыыллар
Сарсыарда, күнүс уонна киэһээ.

Ол эрээри дьон араас буолар
Оттон биир кыракый кыысчаанна
Мөлүйүөнүнэн үлэһит дьон баар
Кинилэр күнү быһа тохтообокко үлэлииллэр.

Хара сарсыарда туруоҕуттан
Кини наадатын толороллор
Биир мөлүйүөн Ким, икки мөлүйүөн Ханна
Уонна сэттэ мөлүйүөн Тоҕо.

Иванова Алена,
11 кылаас (2018) үөрэнээччитэ

To a poet a thousand years hence

by James Elroy Flecker

O Friend unseen, unborn, unknown,
Student of our sweet English tongue,
Read out my words at night, alone:
I was a poet, I was young.

Since I can never see you your face,
And never shake you by the hand,
I send my soul through time and space
To greet you. You will understand.

Тыһыынча сыл кэнниттэн кэлэр поэкка

Күн сирин көрө илик мин күндү доҕорум
Мин төрүт тылбын үөрэтэр атаһым,
Түүн соҕотох олорон мин суруйбут тылларбын аах
Мин поэт этим, мин эдэр этим.

Эн сирэйгин хаһан да кыайан көрбөппүн
Мин хаһан да эйигин илиигиттэн туппаппын,
Ол иһин мин эрэнэн туран эйиэхэ дууһабын ыытабын
Хаһан эмэ тиийиэ диэн, хаһан эмэ өйдүөҥ диэн.

Иннокентьева Люба

6 «а» кылаас (2018) үөрэнээччитэ

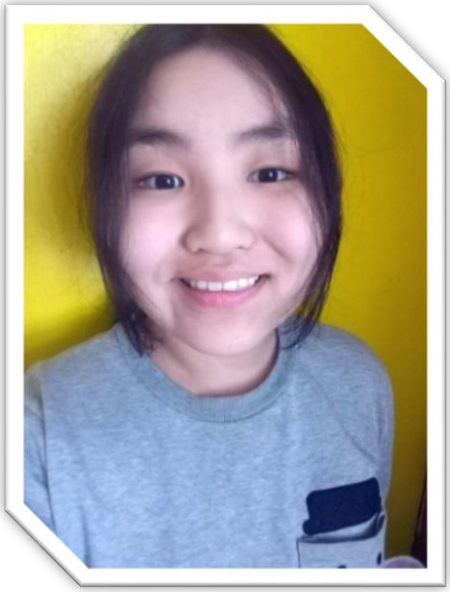

The Land of Counterpane

by Robert Louis Stevenson

When I was sick and lay in bed,
I had two pillows at my head,
And all my toys beside me lay,
To keep me happy all the day.

And sometimes for an hour or so
I watched my leaden soldiers go,
With different uniforms and drills,
Among the bed-clothes, through the hills;

And sometimes sent my ships in fleets
All up and down among the sheets;
Or brought my trees and houses out,
And planted cities all about.

I was the giant great and still
That sits upon the pillow-hill,
And sees before him, dale and plain,
The pleasant land of counterpane.

Сириэһиннээх сир-дойду

Мин ыалдьа сытар кэммэр,
 төбөм анныгар икки сытыктааҕым,
уонна ис турукпун, санаабын көтөҕө таарыйа
 оонньуурдарбын барытын аттыбар тутарым.

Бүтүн чаас кэриҥэ сороҕор
 мин сибиниэс саллааттарбын маныырым,
атын-атын таҥастаах-саптаах дьону
 орон онкул ортотугар киирсиһиннэрэрим.

Ардыгар мин хараабылларбын флотунан ыыталыырым
үөһэ-аллара бырастыынам устун,

дьиэлэри, мастары тыылга таһаартыырым,
окко – манна куораттары туруортуурум.

Мин сүдү улахан, хамнаабат хайа буолан
сыттыкпар өйөнөн олororум
уонна иннибэр көрөрүм – көнө, ыраас толоону,
сылаанньытар сирбин – сириэһин суорҕаммын.

Обоева Лена

6 «а» кылаас (2018) үөрэнээччитэ

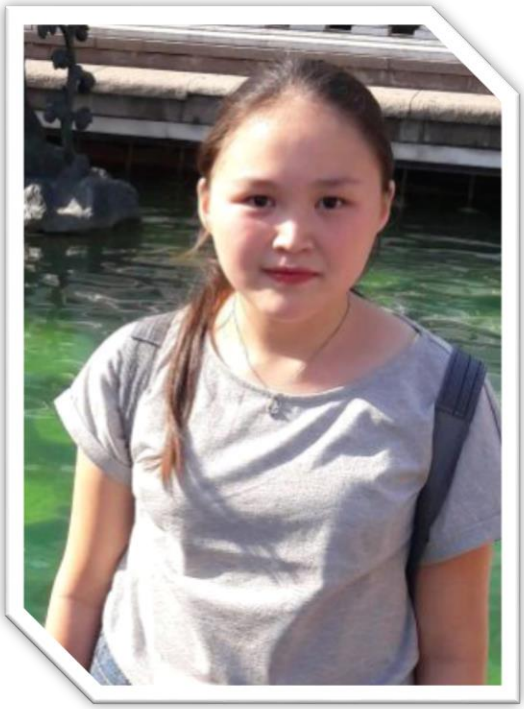

The Lonely Snow-Man

by Donald Bisset

Snow-man, snow-man, O so white,
What do you do alone at night?
Don't you wish you could run and play
Just as I do during the day?
All day long you stand so still
There in the field beside the hill,
With shining eyes and a smiling face.
Aren't you tired of the same place?

Соҕотохсуйбут хаар киһи

Обоева Лена тылбааһа, 6 кылаас

Хаар киһи, кылбаа маҥан хаар киһи,
Түүн соҕотоҕун тугу саныыгын?
Сүүрүөххүн-көтүөххүн баҕараҕын дуо?
Күнү быһа чуумпутук тураҕын,
Онно хонуу уҥуор булгунньахха.
Кылабачыгас харахтардаахххын,
Үөрбүт сирэйдээххин,
Сылайбатыҥ дуо, эн,
Биир сиргэ турартан?

Софронова Шура

6 «а» кылаас (2018) үөрэнээччитэ

The Lonely Snow-Man

by Donald Bisset

Snow-man, snow-man, O so white,
What do you do alone at night?
Don't you wish you could run and play
Just as I do during the day?
All day long you stand so still
There in the field beside the hill,
With shining eyes and a smiling face.
Aren't you tired of the same place?

Хаар киһи

Хаар киһи, хаар киһи,
Маҥан хаар киһи,
Эн тугу гынаҕын
Түүннэри соҕотоҕун?
Мин курдук күнү быһа
Сүүрүөххүн, оонньуохху
Баҕарбаккын дуо?
Эн күнү быһа
Хонууга томтор таһыгар
Үөрбүт-көппүт харахтаах
Мичэрдии тураҕын…
Биир сиргэ турартан
Сылайбатыҥ дуо?

Спиридонов Руслан

6 «б» кылаас (2018) үөрэнээччитэ

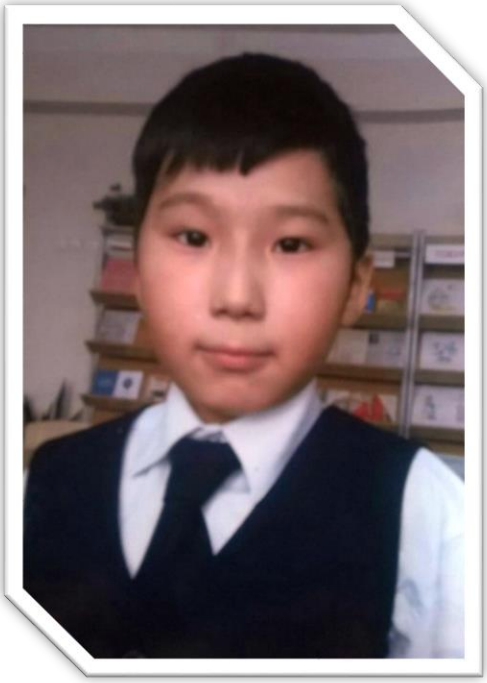

I Love Little Pussy

by Jane Taylor

I love little Pussy.
Her coat is so warm,
And if I don't hurt her,
She'll do me no harm.
So I'll not pull her tail,
Or drive her away,
But Pussy and I
Very gently will play.
She will sit by my side,
And I'll give her food,
And she'll like me because
I'm gentle and good.
I'll pat little Pussy,
And then she will purr,
And thus show her thanks
For my kindness to her;
I'll not pinch her ears,
Nor tread on her paw,
Lest I should provoke her
To use her sharp claw;
I never will vex her,
Nor make her displeased,
For Pussy can't bear
To be worried or teased.

Мин кыра куоскабын таптыыбын

Мин таптыыбын кыра куоскабын
Кини түүтэ наһаа сылаас.
Мин кинини дьээбэлээбэппин
Кини миигин эмиэ.
Мин кинини кутугуруттан тардыбаппын,
Соспоппун даҕаны.
Куоскабынаан олус диэн

эйэлээхтик оонньуубут.
Кини куруук аттыбар сымнаҕастык олорор.
Мин кинини аһатабын, умнубакка,
Эйэҕэс, үтүө сыһыаннаахпын,
Ол иһин кини миигин таптыыр.
Кыра куоскабын имэрийдэхпинэ,
Кини үөрэн ньааҕыныа,
Ити кини миэхэ махтанар быһыыта.
Мин кинини кулгааҕыттан тарпаппын,
Кини атахтарын тэпсибэппин,
Сытыы тыҥыраҕынан тыыппатын диэн,
Мин кинини кыыһырдыбаппын.
Тоҕо диэтэххэ кинини
Өрүү тыытары, дьээбэлиири
Куоска букатын сөбүлээбэт.

Тимофеева Василина

6 «а» кылаас (2018) үөрэнээччитэ

Brother and sister

after Aesop

Once there was a man who had two children, a boy and a girl. The boy was good-looking, but the girl was not.
One day they found a mirror and for the first time saw what they looked like.
The boy was very glad. He said to his sister, “What a nice face I have! I look much nicer than you do!”
The girl did not like what he said. She was very angry and began to beat her brother. “Go away,” she cried.

Their father saw them and said to the boy, “You must always be as good as you look.”

And to the girl he said, “My dear, if you help everyone and do your best to please, everyone will love you.”

Moral: It is better to be good than to be good-looking.

Ини-биилэр

Хаһан эрэ биир киһи олорбут, кини икки оҕолоох эбит, уолчаан уонна кыысчаан. Уол олус кыраһыабай дьүһүннээх, оттон кыысчаан отой мөкү дьүһүннээх эбит.

Арай, биир күн, кинилэр сиэркилэ булан ылбыттар. Бэйэлэрин сиэркилэҕэ көрүнэн баран уол: «Мин сирэйим эн сирэйгинээҕэр быдан ордук үчүгэй!». Кыыс, оччолооҕу истэн баран, өһүргэнэн уолу охсон саайбыт, олус кыыһырбыт уонна хаһыытаабыт: «Бар!»

Аҕалара оҕолор кыыһырсалларын истэн баран уолугар эппит: «Эн дьүһүнүҥ курдук быһыылары мэлдьи оҥоруохтааххын». Муударай аҕа кыыһыгар : « Арай эн куруук дьону үөрдэр, дьоҥҥо көмөлөһөр буоллаххына, киһи барыта эйигин таптыа».

Кэпсээн өһө: үчүгэй дьүһүннээҕэр, үчүгэй быһыы ордук.

Докторова Глафира,
11 кылаас (2017) үөрэнээччитэ

«If I can stop one Heart of Breaking…»

by Emily Dickinson (1830-1886)

If I can stop one Heart of breaking
I shall not live in vain
If I can ease one Life the Aching
Or cool one pain
Or help one fainting Robin
Unto his Nest again
I shall not live in Vain.

Өскөтүн биир эмэ сүрэҕи…
Өскөтүн биир эмэ сүрэҕи
Алдьанартан быыһаатарбын
Таах олордум диэм суох этэ мин.
Өскөтүн ким эрэ көнөрүн курдук
Сүгэһэрин бэйэбэр ылларбын
Таах олордум диэм суох этэ мин.
Ким эмэ ыар ыарыытын
Чэпчэтэн аһардарбын
Соҕотох бааһырбыт чыычаахха
Күн сылааһын бэристэрбин
Таах олордум диэм суох этэ мин.